

L a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 42. Zettortdeend 17tâ Oktober 1846.

No kurrenes tee jaunee apu-
stufi zehlfchees.

Neß to wehl wiffi labbi atminnam, ka preefch kahdeem gaddeem wehl itt fluffu bija no teem jauneem apustuleem un ne fo dauds no winneem un no winnu darba ne dsirdeja, bet taggad tas irr zittadi, jo wiffas weetâs no teem jauneem apustuleem dsirdam, kur tee aîsgahjufchi un fo tee darrijufchi un kahdi swehti augli no winnu puhlina zehlfchees. Muhsu swehtra tizziba ilgus gaddus zeetu meegu irr gullejufe, bet nu ta irr isgahjufe pasauli pahrfstaigahf un wiffus paganus apmekleht un ar farwu Deewa spohschumu apffaidroht, un redjesim gan ka winna ne buhs welti zehlfchees un isgahjufe un winnas istezzeschana buhs kahda labba tezzeschana bijufe! Tee- kam ta tizziba wehl ne bija tablu gahjufe ne fo ne dsirdejam no winnas tezzeschanas, bet taggad winna tik tabf irr gahjufe, ka katrs us winnas darbu un zeltu skattahs un dauds fo sinn stahstihf un isteikt no ta brihnischka spehka, kas winnai irr eeffchâ, tumfchu kauschu firdis apgaismoht. Bet kur winna irr zehlfchees! woi sinnat to weetinu kur winna papreefch farwu tezzeschanu fahke? Redseet! — Kad masu kohzinu redsam, tad to graudinu ne usluhkojam no kam tas kohzinfch irr isaudsis. Bet kad kahdu leelu ahbola kohku redsam, kas pilns ar farkaneem un dselte- neem augleem, tad gan to graudinu usluhkojam, kam tahds spehks eeffchâ bijis, tahdu kohku is- audsinaht. To jaunu apustulu darbs taggad tâ ka kahds leels kohks pilns ar swehteem augleem irr isaudsis; ta fakne schim kohkam irr Giropas semmê, bet winna sarri steepjahs par wiffu sem- mes wirfu simtu simteem jubdjes tabf, un ap- pakfch schi kohka sarreem dauds, kas pagani un besdeewigi swehri bijufchi, meeru un Deewa behr-

nibu atradduschi un no ta irr glahbuschees, kas apfahrt staiga kâ ruhdam laurwa un mefle fo tas warr apriht. Bet kur tad schim kohkam buhs ta dsimta weeta, kur buhs ta weetina kur Jesus Kristus to graudinu stahdijis, no kam tahds brangs dsihwibas kohks isaudsis? Klausees tad, es tewim stahstischi kur to jaunu apustulu darbs irr zehlees un muhsu tizziba farwu tablu tezze- schanu irr fahkufe. Kahda kehniina firds bija ta weetina, kur Jesus Kristus to swehtu graudinu stahdija un kur to jaunu apustulu darbs zehlees.

Tas bija tai 1705tâ gaddâ kad Dahnu keh- niensch Friedrik IV. weenu wakkaru farwus froh- na rahfs-kungus bija arlaidis. Schi kehniina tehwi tehwi bija deewabihjigi wihri bijufchi, kas tai laika kad Lutters tizzibu isffaidroja, scho ffaidru tizzibu no wiffas firds apleezinaja un par to dauds irr zeetufchi no zitteem kehniineem, kas to ffaidru tizzibu gribbeja isphofstihf, un Dahnu kehniinam ar karras-spehku usgahje. Weens Dahnu kehniensch pahrfleekam to wahrdu bija ee- mihlojis fo muhsu Pestitais fakka Zahn. 3, 16. „Tik lohti Deews to pasauli mihlojis, ka winsch farwu paschu weenpeedsimmuschu dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eeffch winna ne buhs pa- fustees, bet to muhschigu dsihwofschanu dabbuhf;“ un kad tas kehniensch farwu pehdigu stundinu klahf nahkam mannija, tad winsch parwehleja farweem deendereem, kas apfahrt winna gultas stahweja, ka buhs tohs swehtus wahrdu tam preefchâ lassihf kas Zahn. 3, 16 usrakfitti. Un ar scheem wahrdeem firdi tas deewabihjigs kehniensch ais- brauze prohjam us teem muhschigeem dsihwo- kkeem. No schi laika Dahnu kehniineem schis wahrds, firds eepreezinaschanas wahrds irr va- lizzis. Tahds deewabihjigs tad nu arridsan bija Friedrik IV., un tâ kâ juns jaw esinu stahstijis, weenu wakkaru winsch sehdeja us farwu brangu

atfleedsjamer frefflu un pahrdohmaja tohs grubtus laifus, jo divi farra-spehki bija isgahjuschi prett eenaidneefem. Ta fehnina firds bija ditti behdiga. Blakkam tam frefflam fur tas fehninsch fehdeja, bija kahda lahde no ohsola kohka taifita, atflehga fehninam pascham bija kabata, un to winsch zittam ne dewe, jo kad kahdas grahmatas tam fehninam bija atdohtas, fur schis woi tas no winna ko luhdsahs, tad winsch tahs tai ohsola lahde eelikke, un katru wakkaru winsch tahs luhgschanas grahmatas pas islasfija. Ta winsch arridsan scho wakkaru darrija, winsch isnehme atflehgu no fulles un to atflehdsis isnehme to virnu luhgschanas grahmatu lasfihit. Schi grahmata bija farakfita no nabbagatraitnes, kam bija peezi behrni, kam leels bads un truhkums bija usgahjis. Utraitnes nelais ar to wezzaku dehlu bija ar farra-spehku us tahtu Indieru semmi nogahjuschi, fur Dahau fehninam arr kahds semmes gabbalinsch peeberreja. Tur tehws ar sawu dehlu no nikneem paganeem bija apkauti, un atraitnei maifes dewejis wairs ne bija. Tas fehninsch to labbi sinaja ka Deews fehnineem nolizzis atraitnehm un bahrineem buht tas maifesdewejis, winsch nehme rakstu spalvou no galda un usrakfija saweem rahtskungeem, ka tai atraitnei buhs palihdseht. Bet Deews sawa prahta ar scho luhgschanas grahmatu wehl zittadi bija nodohmajis. Tas fehninsch scho grahmatu islassijis dohmaja sawa prahta: ak tee niknee pagani, tee swehri, woi tad tohs ne warretu isdeldeht no pasaules! bet winnam eekritte prahta: woi tee pagani wainigi! Tee Deewu un Jesu Kristu ne pasihst, ne weens winneem to swehtu ewangeliumu naw fluddinajis, to dsihwibas zellu naw rahdijis, bet tee sawa firds tumfiba wellam un elkeem kalpo un wella darbus darra, jo kas naw peedsunnis zaur uhdeni un garru, tas Deewa walsfiba ne warr eeeet. Un tas fehninsch nehme sawu atflehgu un aisflehdse lahdi un ne lassija wairs, jo augstas un swehtas dohmas par winna firdi staigaja. Winsch dohmaja pee ferwin ta: kalabb Deews fehnineem waldischanas fzepteri dohd rohka! Kalabb Deews fehninus zell tahda augsta weeta

par dauds laudim? Fehnineem buhs tam augstakam fehninam tahs noklihduschas awis west flahit un es tad arr gribbu Indieru paganeem to Deewa wahrdu list pasluddinaht. Mihki lassitaji! redseet fehninu kas bija Jesus Kristus kalps! Tad tas fehninsch paklindsinaja, ka sulainam buhs nahit eelscha. Sullainis eenahze un fehninsch pawehleja, ka buhs tuhda lin atsauff sawu wezzu bikis-tehwu, kam bija wahrds Litelens. Kad schis pee ta fehnina eenahze eelscha kambari, tad tas fehninsch fazzija ta: ne brihnejeatees, mans mihlais bikis-tehws, ka es juhs tit wehlu pee mannis esnu aizinajis; tam fehninam kam debbes un semne peederr irr kahda wajadsiba, ko winsch jums sinnamu darra zaur manni. Redseet! pee mannas walsis peederr kahds semmes stuhriensch tahta Indieru semme, fur es ik gaddus farra-spehku fuhtu, lai tee pagani to semmiti ne ispohta, bet ko juhs dohmajeet, ta fazzija tas fehninsch ar lehnu balsi kad es jo labbaki jaunus apustulus aisfuhitu, tam fungam to zellu fataifihit? Es ik gaddus taifu leelus, augstus tohrnus teem fuggineefem par sihmehm, lai fuggi un fuggu prezze ne eet bohja un manni laudis sawu dsihwibu un mantu ne paspehle, bet taggad es arridsan teem paganeem kahdu swezzi gribbu eededsinaht un us lukturi zelt, ka tahs nabbaga dwehseles ne eet pasuschana. Bet jums jamekle tee wihri kas to gribb isdarriht. Mans fehninsch, ta firmgalwis atbildeja: tahdas dohmas jums no debbesim irr nahfuschas no Deewa, lai Deews juhs swehti baggati! bet kas ees tahdu gruhtu darbu strahdaht? Muhsu laifos wairs naw tahdi laudis, kas ka tas apustuls Pahwils, par juhfas breefinahm ne ko ne behdajahs un ar par tahm breefinahm ne behdahs, kas pee paganeem buhs jareds! tomehr — fazzija tas wezz mahzitajs un winna azzis ta spihdeja itt ka tahs no kahda debbes gaischuma buhtu eededsinata — weenu sinnu, kas tur eetu ta funga Jesus darbu strahdaht pee teem laudim kas nahwes pachna irr. Suhteet mannis paschu, es eeschu. Ne, tas ne warr buht, atfazzija jas fehninsch, jums pee mannim japaleek, mans draugs un padohma dewejis pee wiffahm schim jaunahm lee-

tahm, bet apdohmajatees labbi pee sewim un ap-
runnajatees ar zitteem, kur derrigus zilwekus
dabbusim, ko warram fuhtht; un ja mannas
walstis aprinki tahdi naw atrohnami, tad
jums buhs jaraksta us Wahzsemmi. Wezz
Litkens isgahje no ta kehniina namma un
mahjas eedams winsch flaweja Deewu, kas
tas waldineeks ir par teem kehniineem un win-
nu firdis sinn lohziht ka uppes uhdeni. Vezh
kaldahm deenahm tas wezz mahzitajs gahje
attal pee ta kehniina eelscha. Zaw esmu juhs
sobri gaidijis, ta kehniinsch sahje, juhs pardaudf
kuhtri effat pee schi wiss-nohtiga darba. Woi
derrigus strahdneekus effect atradduschi? Ne esmu
wiss atbildeja Litkens, wissa Dahnu walsti ne-
weens naw sinnam, kas gribb eet pee paganeem
to preezas wahrdu sluddinaht. Zil tas man irr
schehl atfazija kehniinsch, ka manna walsti ne-
weens tahds Deewa isredsehts strahdneeks naw!
tad raksteet us Wahzsemmi. Litkens darrija ko
kehniinsch bija pawehlejis un drihs atnahje ta at-
bilde, ka Wahzsemme effoht diwi wihri deewabih-
jigi un Deewa rakstu sinnataji, kas gribboht eet
paganeem to preezas wahrdu sluddinaht. Scheem
dimeem wihreem bija wahrds B. Girgenbalg un
H. Plutschau. Schee tad arridsan aishbrauze
Indieru semne un sahje sawu darbu, un Deews
bija ar teem. Tas irr tas eefahkums no tahs
jaunas tezzeschanas, ko tas swehtais Ewange-
liums irr sahjis muhsu laikos.

**Kristiga dseefma pee behniina Schu-
pula dseedama.**

Mel. Tu slaidrais gaischums Jesu Krist.

1.

Gull, gull tu masais semmes-wees'
Tew irr par draugu klabt patš Deews!
Gull saldi, Jesus rohziņas
Winsch wissu preeksch tew apgahdahs.

2.

Nu gulli, gulli winsch irr klabt
Uu muhschaan ne gribb' tew atstah;
Winsch miho tew no firsuinas,
Slehd flossa meega astinas.

3.

Gull drohschi, weegli, ne bihscees!
Tu ne essi ko noscedsees! —
Ne kahda stahde tew notike,
Taws pestitajs taws fargs paliks.

4.

Tu ne ko wehl no behdam proht,
Kas Lewim truhkst, ko Jesus dohd;
Winsch apsedf tew ar mihsoschan,
Lai salda gahrda duffeschau.

M. B.

Sluddinaschana.

Kuldigas semmes-koypschanas beedriba scheit 16ta
September deena lohpu-stattischanu turrejuse, par
gohda algu isdallijuse:

Eohles Liltaraju saimneekam par weenu melnu sirgu	2 rbl. sudr.
Puhrenes puifim Beltim par weenu schim- mela sirgu	2½ = =
Eohles Pauuu meschafargam par weenu schimmela sirgu	1 = =
Eohles Antinu saimneekam par weenu ee- brauktu gohwi	4 = =
Eohles Megnu meschafargam par weenu slauzamu gohwi	3 = =
Eohles Kalnu meschafargam par weenu kehwi	1½ = =
Puhrenes puifim Beltim par weenu kehwi	4 = =
Spurru saimneekam par weenu kehwi	3 = =
Eohles Antinu saimneekam par weenu ehrseli	5½ = =
Skaidarraju saimneekam par weenu wai- slas bulli	5 = =
Megnu meschafargam par weenu fukš ehrseli	5 = =

Kuldigas semmes-koypschanas beedriba ar scho
sluddinaschana gribb passubinaht lai turplikam jo wai-
rak lohpu kohpeji sanahktu gohda algu eedabbuht.
Kuldiga, tai 17ta September 1846.

Direktoriumš.

Teefas sluddinaschanas.

No leelas Esereš muishas pagasta teefas tohp
sinnamu darrihts, ka tai 17ta September s. g. us
tahm, pee Karrelu muishas peederriga Annas krob-
ga planahm, gaischi bruhns sirgs peeklibbie. Tas,

kaš warr taišni peerahdiht, ka wianam taš firgš peederr, tohp no schihs augšpceeminnetas pagasta teefas ušaižinahtš, wišwehlaſi lihds imo Nowember f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, kur wiensch tad to firgu prett barrošchanaš un pašluddinašchanaš atlihdšinašchana warrehs pretti nemt; ja nē, tad ar to firgu tā darrihs, tā likkumi to rahda. To buhš wehrā likt. Leelaš Ešeres pagasta teefa, tai 27tā September 1846. 3

J. Steinhard, preekschschdetajs.
R. F. Witte, pag. teefas šrihw.

No Škrundu pagasta teefas tohp sinnamu darrihtš, ka imā Nowember f. g. tai Škrundu Wehrpe Januu mahjās dašchadaš leetaš, drahnas, traukus, lohpuš u. t. j. pr. tam wairakšohlitajam uhtrupē pahrdohš. Škrundā, tai 7tā Oktober 1846. 3

(Nr. 1051.) ††† G. Bergwald, peefschdetajs.
Johannsen, pag. teef. šrihweriē.

No Wahrbeles pagasta teefas tohp wišši tee, kam fahdaš prassišchanaš pee ta lihšschinniga Krobna Ešeresmušchāš un Etelpes Millu šaimceka Jahu Zohšikahje buhtu, par ka mantu konkurse spreesia, žaur šcho ušaižinati, wišwehlaſi lihds 23šcho Oktober f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, un tahdā noliktā iēšlehgšchanaš terminā pee šaudeschanaš šawas teefas šcheit peeteiktees un spreedumu

pehž likkumeem šagaidiht. Wahrbeles pagasta teefa, tai 30tā August 1846. 1

(Nr. 423.) Preekschschdetajs J. Grikoššky.
Pag. teefas šrihw. S. Seegrūn.

No Pusses pagasta teefas tohp wišši pee Pusses pagasta peederrigi un žaw uš žitteem pagasteem aišgabjušchi laudiš kaš wehl ne buhtu pahrrakšiti, uššaukti, Wahrtinu deenā f. g. pee Pusses pagasta teefas tabehl peeteiktees; bet teem kaš tad ne arnahktu, šchi ušaižinašchana par uššajzišchana un sinuu geld, ka tee nahkofchā pawaffari no Pusses pagasta laudim klubš išraštiti. Pusses pagasta teefa, tai imā Oktober 1846. 2

(L. S.) Andrei Grantekalnē, pagasta wežž.
(Nr. 73.) Freyberg, pagasta teefas šrihw.

Zitta fluddinašchana.

Tai nakti no 20tā uš 21mo September f. g. irr Škrundes mešchafargam Engurneek diwi firgi, abbi ehreli, pirmais pahšs ar melneem šarreem un melnu ašti, 5 lihds 6 gadduē wežž un obratš šarkanaš, 3 lihds 4 gadduē wežž, no gannibahm šagti. Kaš klabtafas sinnaš par šcheem šagteem ehrešeem Škrundes pagasta teefai warr doht, dabbu 6 rubl. šudr. pateizibaš naudaš. 1

Naudaš, labbibas un prezzu firguš uš plazzi. Ribgā, tami 14tā Oktober 1846.

	Šudraba nauda.	
	Rb.	Kp.
1 jaunš dahlberis geldeja	1	33
1 puhš rudšu tappe malkabrs ar	2	20
1 — kweeschu — —	3	40
1 — meeschu — —	1	40
1 — meeschu = putrainuu	2	20
1 — aušu — —	1	10
1 — kweeschu = miltu — —	3	75
1 — bibdeletu rudšu = miltu — —	2	40
1 — rupju rudšu = miltu — —	2	20
1 — firuu — —	2	—
1 — linnu = sehklas — —	3	—
1 — kannepu = sehklas — —	2	50
1 — timmenau — —	5	—

	Šudraba nauda.	
	Rb.	Kp.
1 pohšs kannepu tappe malkabrs ar	1	—
1 — linnu labbakas šurtes — —	1	80
1 — — šliktakas šurtes — —	1	60
1 — tabaka — —	—	75
1 — dselses — —	—	85
1 — šweesta — —	2	50
1 muzzi šilku, preeschu muzzi — —	6	25
1 — — wiškšonu muzzi — —	6	50
1 — šarkanaš šablē — —	7	—
1 — rupjas leddamaš šablē — —	6	—
1 — rupjas baltas šablē — —	5	20
1 — šmalakas šablē — —	4	30

Wrihw drikkēht.

No juhrmallas gubernementu augštās waldišchanaš pusses: Waldišchanaš = rahš A. Weitler.